

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ(протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 2 «Медицина» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ(протокол № 10 від 26 червня 2025 року).

Розробники:

завідувач кафедри, д.м.н., проф. Юшковська О. Г.
доцент кафедри, к.мед.н. Філоненко О. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та фізичного виховання
Протокол № 1 від 26.08. 2025 р.

Завідувач кафедри

Ольга ЮШКОВСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 29.08. 2025 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін ОНМедУ

Олена ВОЛОШИНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____ Ольга ЮШКОВСЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

_____ Ольга ЮШКОВСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів ЄКТС – 3 Годин – 90	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання
		Вибіркова дисципліна
		Рік підготовки: 4
		Семестри VII- VIII
		Лекції (0 год.)
		Семінарські (30 год.)
		Практичні (0 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (60 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю- Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі фізичної та реабілітаційної медицини і удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Уявлення про обмеження життєдіяльності, філософія Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я;
2. Уявлення про реабілітаційний цикл, його планування, мультидисциплінарний принцип надання реабілітаційної допомоги;
3. Уявлення профілактики й корекції м'язово-скелетних дисфункцій на підставі виявлення анатомічних, фізіологічних, патологічних та психосоціальних характеристик;
4. Уявлення про фізіологію праці, біомеханіку, моторний контроль, розвиток дитини, дорослої особи, кінезіологію та патокінезіологію;
5. Опанування методики, доцільності і обсяг застосування заходів профілактики і корекції рухових дисфункцій у людей різного віку, зокрема при неврологічних, опорно-рухових, серцево-судинних і респіраторних захворюваннях;
6. Опанування закономірності організації й розвитку систем фізичного виховання, охорони здоров'я, освіти й соціального захисту, основи національного та міжнародного законодавства в цих галузях;
7. Опанування теорії фізичних занять і спорту;
8. Опанування основ психології, соціології, антропології, екології та валеології, основ наукових досліджень, планування і виконання експериментальних робіт, основ організації праці, адміністрації і менеджменту в державному і приватному секторах.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей

- Загальних (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
- ЗК7. Здатність працювати в команді
- ЗК8. Здатність до міжособистої взаємодії
- ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології
- ЗК11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- ЗК17. Прагнення до збереження навколишнього середовища
- ЗК18. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недобросовісності

Спеціальних(СК):

- СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
- СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
- СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
- СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій
- СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
- СК28. Здатність до застосування фундаментальних біомедичних знань на рівні достатньому для виконання професійних задач у сфері охорони здоров'я

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- ПРН5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
- ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- ПРН22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
- ПРН23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- Організацію і порядок здійснення лікарських обстежень осіб, які займаються фізичною культурою і спортом;
- Патологічні і стани, що передують патологічним та виникають при нераціональних заняттях фізичною культурою і спортом;
- Сучасні методи досліджень, діагностики і лікування, застосовувані в спортивній медицині.

Вміти:

- визначити фізичний розвиток, стан здоров'я, функціональний стан і фізичну працездатність і на підставі цього рекомендувати раціональні засоби і методи фізичних вправ;
- сприяти правильному проведенню занять фізичними вправами з особами різного віку, стану здоров'я і фізичної підготовленості;
- виявити ранні ознаки захворювань і ушкоджень, які виникають при нераціональних заняттях фізичними вправами;
- визначити найбільш раціональні санітарно-гігієнічні умови для занять фізичними вправами;
- надати допомогу при гострих патологічних станах, які виникають при неадекватних фізичних навантаженнях;
- проводити санітарно-просвітню роботу серед фізкультурників, спортсменів і населення;
- проводити лікарсько-педагогічні спостереження в процесі занять фізичними вправами з метою оцінки гігієнічних умов, місць проведення занять, оцінки адекватності застосовуваних під час занять фізичних навантажень функціонального стану, що займаються, правильності побудови і розподілу навантаження в занятті, щільності заняття й ін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сучасні принципи реабілітації.

- Поняття про реабілітацію.
- Моделі обмеження життєдіяльності та їх вплив на реабілітаційну допомогу.

Реабілітаційні періоди, реабілітаційний цикл.

- Поняття про пацієнт центричність, встановлення цілей в реабілітації людей різних вікових груп.

Тема 2. Поняття про реабілітаційне обстеження.

- Засоби оцінювання та прогнозування в реабілітації, зокрема прогнозування для людей різних вікових груп.

- Реабілітаційні втручання та їх особливості відповідно до віку.
- Принципи вибору та використання засобів оцінювання та реабілітаційних втручань

для людей різних вікових груп в рамках стратегій відновлення та компенсації, протягом різних реабілітаційних періодів, при гострих та хронічних станах здоров'я.

- **Тема 3.** Фахівці реабілітації, мультидисциплінарна команда в реабілітації, її члени.

- Принципи роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди.

- Поле клінічних компетентностей, керівна роль лікаря ФРМ.

- Уявлення про міждисциплінарну співпрацю.

- Реабілітаційні команди за межами закладів охорони здоров'я (раннє втручання, інклюзивна освіта).

Тема 4. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах та захворюваннях нервової системи у людей різного віку: дитячий церебральний параліч, спадкові захворювання нервової системи, наслідки пологових травм, травми спинного мозку, травми та захворювання периферичної нервової системи. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 5. Фізична та реабілітаційна медицина при м'язово-скелетних ураженнях у людей різного віку: вроджені аномалії розвитку опорно-рухового апарату, сколіоз та пов'язані стани, травми кісток та зв'язок, ампутації кінцівок, ревматологічні ураження. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 6. Фізична та реабілітаційна медицина при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи людей різного віку: вроджені аномалії розвитку серця та легень, деформації грудної клітини, оперативні втручання на органах грудної порожнини. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 7. Фізична та реабілітаційна медицина при інших станах здоров'я у дітей різних вікових груп: затримка розумового розвитку, тривала іммобілізація, порушення ковтання, хронічні больові синдроми, ожиріння. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 8. Фізична та реабілітаційна медицина при онкологічних захворюваннях. Хоспісна та паліативна допомога. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 9. Використання природних та преформованих фізичних чинників в наданні реабілітаційної допомоги людям різного віку: класифікація фізичних чинників, апаратна фізіотерапія, принципи використання природних та преформованих фізичних чинників в організації сучасної доказової реабілітації людям різного віку.

Тема 10. Масаж. Його різновиди, вплив на організм дорослої людини, дитини, залежно від віку та наявних обмежень життєдіяльності. Особливості застосування масажу у дітей першого року життя.

Тема 11. Фізична та реабілітаційна медицина в спорті.

- Основні завдання і зміст лікарського контролю, методика комплексного лікарського обстеження.
- Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження.
- Визначення та оцінка фізичного розвитку людини .
- Дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем людини за допомогою функціональних тестів.
- Лікарський висновок.

Тема 12. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах в спорті. Профілактика гострих та хронічних травм в спорті. Принципи реабілітації спортивних травм та хронічних станів після травм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінар	практичні	лабораторні	СРЗ
Тема 1. Сучасні принципи реабілітації. Поняття про реабілітацію. Моделі обмеження життєдіяльності та їх вплив на реабілітаційну допомогу. Реабілітаційні періоди, реабілітаційний цикл. Поняття про пацієнт центричність, встановлення цілей в реабілітації людей різних вікових груп.	8	0	2	0	0	6
Тема 2. Поняття про реабілітаційне обстеження. Засоби оцінювання та прогнозування в реабілітації, зокрема прогнозування для людей різних вікових груп. Реабілітаційні втручання та їх особливості відповідно до	10	0	2	0	0	8

віку. Принципи вибору та використання засобів оцінювання та реабілітаційних втручань для людей різних вікових груп в рамках стратегій відновлення та компенсації, протягом різних реабілітаційних періодів, при гострих та хронічних станах здоров'я.						
Тема 3. Фахівці реабілітації, мультидисциплінарна команда в реабілітації, її члени. Принципи роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди. Поліклінічних компетентностей, керівна роль лікаря ФРМ. Уявлення про міждисциплінарну співпрацю. Реабілітаційні команди за межами закладів охорони здоров'я (раннє втручання, інклюзивна освіта).	12	0	4	0	0	8
Тема 4. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах та захворюваннях нервової системи у людей різного віку: дитячий церебральний параліч, спадкові захворювання нервової системи, наслідки пологових травм, травми спинного мозку, травми та захворювання периферичної нервової системи. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	10	0	2	0	0	8
Тема 5. Фізична та реабілітаційна медицина при м'язово-скелетних ураженнях у людей різного віку: вроджені аномалії розвитку опорно-рухового апарату, сколіоз та пов'язані стани, травми кісток та зв'язок, ампутації кінцівок, ревматологічні ураження. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні	10	0	4	0	0	6

втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.						
Тема 6. Фізична та реабілітаційна медицина при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи людей різного віку: вроджені аномалії розвитку серця та легень, деформації грудної клітини, оперативні втручання на органах грудної порожнини. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	6	0	2	0	0	4
Тема 7. Фізична та реабілітаційна медицина при інших станах здоров'я у дітей різних вікових груп: затримка розумового розвитку, тривала іммобілізація, порушення ковтання, хронічні больові синдроми, ожиріння. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	6	0	2	0	0	4
Тема 8. Фізична та реабілітаційна медицина при онкологічних захворюваннях. Хоспісна та паліативна допомога. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	4	0	2	0	0	2
Тема 9. Використання природних та преформованих фізичних чинників в наданні реабілітаційної допомоги людям різного віку: класифікація фізичних чинників, апаратна фізіотерапія, принципи використання природних та преформованих фізичних чинників в організації сучасної доказової реабілітації людям різного віку.	4	0	2	0	0	2
Тема 10. Масаж. Його різновиди, вплив на організм	4	0	2	0	0	2

дорослої людини, дитини, залежно від віку та наявних обмежень життєдіяльності. Особливості застосування масажу у дітей першого року життя.						
Тема 11. Фізична та реабілітаційна медицина в спорті. Основні завдання і зміст лікарського контролю, методика комплексного лікарського обстеження. Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини. Дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем людини за допомогою функціональних тестів. Лікарський висновок.	10	0	4	0	0	6
Тема 12. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах в спорті. Профілактика гострих та хронічних травм в спорті. Принципи реабілітації спортивних травм та хронічних станів після травм.	6	0	2	0	0	4
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	90	0	30	0	0	60

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Сучасні принципи реабілітації.	2
2.	Тема 2. Поняття про реабілітаційне обстеження.	2
3.	Тема 3. Фахівці реабілітації, мультидисциплінарна команда в реабілітації, її члени.	2
4.	Тема 3. Уявлення про міждисциплінарну співпрацю. Реабілітаційні команди за межами закладів охорони здоров'я (раннє втручання, інклюзивна освіта).	2
5.	Тема 4. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах та захворюваннях нервової системи у людей різного віку: дитячий церебральний параліч, спадкові захворювання нервової системи, наслідки пологових травм, травми спинного мозку, травми та захворювання периферичної нервової	2

	системи.	
6.	Тема 5. Фізична та реабілітаційна медицина при м'язово-скелетних ураженнях у людей різного віку: вроджені аномалії розвитку опорно-рухового апарату, сколіоз та пов'язані стани, травми кісток та зв'язок, ампутації кінцівок, ревматологічні ураження.	2
7.	Тема 5. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	2
8.	Тема 6. Фізична та реабілітаційна медицина при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи людей різного віку: вроджені аномалії розвитку серця та легень, деформації грудної клітини, оперативні втручання на органах грудної порожнини.	2
9.	Тема 7. Фізична та реабілітаційна медицина при інших станах здоров'я у дітей різних вікових груп: затримка розумового розвитку, тривала іммобілізація, порушення ковтання, хронічні больові синдроми, ожиріння.	2
10.	Тема 8. Фізична та реабілітаційна медицина при онкологічних захворюваннях. Хоспісна та паліативна допомога.	2
11.	Тема 9. Використання природних та преформованих фізичних чинників в наданні реабілітаційної допомоги людям різного віку.	2
12.	Тема 10. Масаж. Його різновиди, вплив на організм дорослої людини, дитини, залежно від віку та наявних обмежень життєдіяльності.	2
13.	Тема 11. Фізична та реабілітаційна медицина в спорті.	2
14.	Тема 11. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини.	2
15.	Тема 12. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах в спорті.	2
	Разом	30

5.3. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Сучасні принципи реабілітації.	6
2.	Тема 2. Поняття про реабілітаційне обстеження.	8
3.	Тема 3. Фахівці реабілітації, мультидисциплінарна команда в реабілітації, її члени.	8
4.	Тема 4. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах та захворюваннях нервової системи у людей різного віку.	6
5.	Тема 5. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.	4
6.	Тема 6. Фізична та реабілітаційна медицина при захворюваннях серцево-судинної та дихальної системи людей різного віку.	4
7.	Тема 7. Фізична та реабілітаційна медицина при інших станах здоров'я у дітей різних вікових груп.	4
8.	Тема 9. Використання природних та преформованих фізичних чинників в наданні реабілітаційної допомоги людям різного віку.	2
9.	Тема 10. Масаж. Його різновиди, вплив на організм дорослої людини, дитини, залежно від віку та наявних обмежень життєдіяльності.	2
10.	Тема 11. Фізична та реабілітаційна медицина в спорті.	2

11.	Тема 11. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини.	6
12.	Тема 12. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах в спорті.	4
	Разом	60

7. Методи навчання

Семінарські заняття: бесіда, розповідь, пояснення, демонстрація, інструктаж, вправи, тренувальні вправи.

Самостійна робота: частково пошуковий, дослідницький, презентація результатів власних досліджень, виконання індивідуальних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на семінарському занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі
 - максимальна оцінка – 5,
 - мінімальна оцінка – 3,
 - незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5,
 - мінімальна оцінка – 3,
 - незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину(5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.
«4»	Здобувач виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.
«3»	Здобувач виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях і при виконанні тестових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника.
«2»	Здобувач не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не

спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у семінарських заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів:

Самостійна робота здобувачів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час аудиторних занять.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ECTS встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «E». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну

навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до семінарських занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Дайте визначення поняття «фізіотерапія», «медична реабілітація (реабілітаційна медицина)», «фізична терапія».
2. Які основні завдання фізичної реабілітації.
3. Що включає в себе фізична реабілітація.
4. Які основні складові Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.
5. Поняття про мультидисциплінарну бригаду.
6. Що скривається за терміном «Реабілітаційний діагноз».
7. Види реабілітації.
8. Які основні групи фізичних лікувальних факторів? Назвіть основні принципи застосування фізичних лікувальних засобів.
9. Загальні показання до застосування фізичних лікувальних факторів?
10. Назвіть головні курорти України та їх лікувальний профіль.
11. Що таке гальванізація?
12. Що таке електрофорез лікарських речовин, основні його види?
13. При яких клінічних синдромах застосовується діадинамічного току (Ампліпульс) та інтерференцтерапія?
14. Дайте пояснення методу церебральної електроаналгезії, назвіть основний апарат.
15. Назвіть основні види електростимуляції.
16. Що розуміється під терміном ЧЕНС-терапія (короткоімпульсна терапія), для чого вона застосовується?
17. Які показання до застосування електросну?
18. Що таке мікрохвильова терапія, які ви знаєте апарати?
19. Що розуміється під терміном магнітотерапія?
20. При яких захворюваннях призначається індуктотермія та мікрохвильова терапія?
21. У яких періодах запальних процесів ефективно електричне поле УВЧ?
22. Що розуміється під терміном КВЧ-терапія? Основний напрям її застосування.
23. Дайте фізичне визначення поняття «світло».
24. Які промені виділяються у спектрі світла?
25. Вкажіть хвильові діапазони ДУФ, СУФ і КУФ.
26. Лазеротерапія: механізм дії, лікувальні ефекти, показання, протипоказання, методики, дозування, апаратура.
27. Поясніть роль магнітогідродинамічних сил у зміні локального кровотоку і метаболізму клітин.
28. При дії якого магнітного поля можлива поява тепла в тканинах? Чому?
29. Назвіть протипоказання до низькочастотної високо інтенсивної магнітотерапії. Чи є наявність у тканинах хворого металевих сторонніх тіл протипоказанням для проведення процедур?

30. Які фізико-хімічні передумови для сполученого застосування магнітних полів та лазеротерапії (методика магнітолазеротерапії)?
31. Назвіть основні види поверхневого застосування прісної й мінеральної води.
32. Дайте критерії оцінки прісної питної води.
33. Що таке лікувальні мінеральні води?
34. Чи може прісна питна вода застосовуватися поверхнево й внутрішньо з лікувальною метою?
35. Назвіть лікувальні ванни й ванночки, які найбільш часто застосовуються.
36. Як розділяють лікувальні мінеральні води за ступенем мінералізації?
37. Основні показання до поверхневого застосування сірководневих, вуглекислих, радонових і йодобромних вод.
38. Основні показання до внутрішнього застосування мінеральних вод.
39. Назвіть основні фактори термовпливів на організм людини (теплові та холодові).
40. Дайте визначення гіпотермії, кріотерапії, екстремальної кріотерапії.
41. Що таке лікувальні грязі? Назвіть основні грязьові курорти України. Основні показання й протипоказання до грязелікування.
42. Що включається в поняття «кліматотерапія»? Назвіть кліматичні курорти України.
43. Назвіть основні фактори механічної природи.
44. Дайте визначення ультразвуку, ультрафонофорезу. Показання та протипоказання до застосування ультразвуку.
45. Сформулюйте основні показання та протипоказання до призначення природних і преформованих лікувальних фізичних чинників у дітей та підлітків.
46. Класифікація фізичних вправ в ЛФК. Дозування і критерії величини фізичного навантаження в ЛФК
47. Засоби, методи і форми ЛФК, показання та протипоказання до ЛФК;
48. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Принципи побудови занять лікувальною гімнастикою при окремих захворюваннях;
49. Масаж при серцево-судинних захворюваннях.
50. Значення ЛФК в лікуванні травм. Завдання і механізм лікувальної дії фізичних вправ при травмах.

12. Рекомендована література

Основна:

2. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії; підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін.]; за заг.ред. Л.О. Вакуленко, В. В. Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи: нормативні показники, трактування змін. 27-е вид.. Мостовий Ю. М.. Центр ДЗК м.Київ 2020. 800с.
4. Мостовий Ю. М. Сучасні класифікації і стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. Вінниця, 2019. – С. 11 – 62.
5. European Physical and Rehabilitation Medicine Bodies Alliance. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe. Eur J PhysRehabilMed 2018. - Vol.54(2). – P.125-321.
5. Михалюк Є.Л., Резніченко Ю. Г. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії: Підручник – Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. – 164 с.

Додаткова:

- 1.Gutenbrunner C., Tederko P., Grabljevec K., Nugraha B., Responding to the World Health Organization Global Disability Action Plan in Ukraine: developing a National Disability, Health and Rehabilitation Plan J RehabilMed. – 2018 (50). – P.338–341
- 2.World Health Organization. Rehabilitation 2030: a callforaction: Meetingreport [Internet]. WHO; 2017. Availablefrom: <http://www.who.int/disabilities/care/rehab-2030/en/>
- 3.WHO WHOGlobaldisabilityactionplan 2014-2021 [Internet]. WHO. [cited 2014 Oct 21]. Availablefrom: <http://www.who.int/disabilities/actionplan/en/>

4. R.L. Braddom. PhysicalMedicineandRehabilitation / R.L. Braddom. – England: ElsevierScience, 2011. – 1536 с.
5. WHO WorldReportonDisability [Internet]. WHO. [cited 2014 Nov 8]. Availablefrom: http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/en/
6. European Union of Medical Specialists (UEMS) Section of Physical &Rehabilitation Medicine: A position paper on physical and rehabilitation medicine in acutesettings./ Ward A., Gutenbrunner C., Damjan H., Giustini A., Delarque A. // J RehabilMed. – 2010 (42): P.417–424.
7. DeLisa's. Physical Medicine and Rehabilitation / DeLisa's. – Lippincott Williams&Wilkins; Fifth, NorthAm, 2010. – 2432 с.
8. Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця. Юшковська О. Г. Монографія /Одес. держ. мед. ун-т – Одеса: – 2010. – 224 с.
- 9.Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.]: за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.: іл. 79.

13. Електронні інформаційні ресурси

- <http://www.moz.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://www.president.gov.ua/documents/6782015-19605> - Указ Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»
- <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-iz-vprovadzhennya-v-ukrayini-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittiyediyalnosti-ta-zdorovya-ta-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittiyediyalnosti-ta-zdorovya-ditej-i-pidlitkiv> - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1008-р «Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»
- <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15> - Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»
- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>- Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
- <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> - Закон України «Про освіту».
- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
- <http://library.gov.ua/> – Національна наукова медична бібліотека України.
- <http://osvita.ua/vnz/> – Вища освіта в Україні.